

Valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaosto
00102 EDUSKUNTA
YmV@eduskunta.fi

Ympäristöministeriön lausunto eduskunnan Valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaostolle

Asia: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024

35.10.22 Eräät ympäristömenot

920 000 euroa (Kiertotalousohjelman rahoitus)

Kiertotalousohjelman rahoitus

Valtioneuvoston hyväksymässä Kansallisessa kiertotalouden strategisessa ohjelmassa (Vnp 8.4.2021) on asetettu tavoitteeksi, että resurssituottavuus ja kiertotalousaste ovat parantuneet ja uusiutumattomien luonnonvarojen kotimainen kulutus on kääntynyt laskuun vuoteen 2035 mennessä.

Tavoitteisiin pääsemiseksi on käynnistetty **kansallinen skenaarioprosessi**, jossa tutkimuslaitokset (SYKE, GTK, LUKE ja VTT) määrittelevät yhdessä keskeisten toimialojen ja kuntien kanssa vaikuttavimpia toimia Kiertotalousohjelman tavoitteiden ja hiilineutraalisuustavoitteen toteuttamiseksi. **Tavoitteena on saada aikaan ns. Kiertotalouden green deal.** Kiertotalouden green dealiin liittyvät skenaariot julkistetaan marraskuun 2023 lopulla. Skenaariotyö toimii pohjana sidosryhmien vapaaehtoisille sitoumuksille kiertotalouden edistämiseksi ja kiertotalousohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Mukana prosessissa on 88 organisaatiota: suurin osa Suomen maakunnista, isoimmat kaupungit, keskeiset yritys- ja toimialajärjestöt, metsäteollisuuden suurimmat yritykset sekä iso joukko toimijoita rakentamissektorilta. Skenaariotyössä etsitään vaikuttavimpia toimia, joilla saavutetaan kiertotalousohjelman tavoitteet sekä hiilineutraalisuustavoite vuonne 2035 yhteistyössä tutkimuslaitosten ja mukana olevien organisaatioiden kanssa. Prosessissa mukana olevat ovat sitoutuneet osallistumaan skenaariotyöhön ja vaikuttavimpien toimien yhteiskehittämiseen. Päätöksen Kiertotalouden strategiseen green dealiin sitoutumisesta organisaatiot tekevät loppuvuodesta 2023 ja vuoden 2024 aikana.

Maaliskuussa 2022 perustettu **kiertotalouden osaamisverkosto eli Kiertotalous-Suomi (KiSu)** on kiertotalouden 'One stop shop', jossa tieto, työkalut ja toimijat löytyvät yhdestä paikasta. Se tukee kuntien, elinkeinoelämän ja kiertotalouden ekosysteemien työtä hiilineutraalin kiertotalousyhteiskunnan kehittämisessä ja kunkin toimijan oman kiertotalouspolun löytämisessä. KiSu yhdistää ratkaisuja etsivät toimijat ja niitä tarjoavat verkostot ja muut toimijat ratkaisujen kehittämiseen. Verkostoa luotsaavat Motiva Oy ja Suomen ympäristökeskus Syke.

Circular design -valmennusohjelma on kiertotalouden mukaiseen tuote- ja palvelusuunnitteluun keskittyvä vuoden mittainen koulutus- ja sparrausohjelma yritysten johdolle sekä muotoilusta ja tutkimus- ja kehitystyöstä vastaaville henkilöille. Valmennusohjelma on mukana 50 yritystä, joilla on ohjelmassa oma kehityshanke. Tavoitteena on kehittää koulutusohjelmaa ja vakinaistaa se.

Ohjelmasta on tehty väliarviointi, joka valmistui keväällä 2023. Arvioinnin mukaan kiertotalous ei etene nykytoimilla vaan vaatii myös merkittäviä poliittisia päätöksiä. Lisäksi arvioinnin mukaan ohjelman resurssit ovat hyvin niukat suhteessa periaatepäätöksen tavoitteisiin ja tavoiteltujen muutosten mittakaavaan. Suomi on heikoilla resurssituottavuuden, materiaalien kiertotalousasteen sekä yhdyskunta-, pakkaus- ja rakennusjätteen kierrätysasteen perusteella.